

DEBRECZENI UJSÁG

HÍJDUFOLD

Felolós szerkesztő
Vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Előfizetési ára egy hóra 2-40 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
Hétköznap 10, vasárnap 20 fillér

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 16
Telefon 3-49. K'adóhivatal: Kossuth utca 3 szám
Telefon: 1-41.

Ma féláru jegynap olvasóinknak az Urániában

Győzött az igazság!

(In) Az európai közvélemény, mely a gazdasági viszonyok hatása alatt, a világválságból eredő lelki depresszió és ideggyengeség következtében józan ítélőképességét is elveszítette, most újra meggyőződhetik arról az igazságról, hogy nem kell világhatalmas katasztrófától félni és nem szabad felülni annak a lelketlen agitációnak, mely „meglepi fordulatok”-kal, tömegek uralmával, a „jönni kell valaminek!” és hasonló jelszavak áradatával fenyegeti az emberiséget. A baloldal kortesei ma ijedten húzódnak félre, mert kárbavesztett a törekvésük, hogy egy általános nagy lelki dekompenzáció segítségével megmunkálják a számukra kedvező főmeghangulatot, hogy egyrészt a baloldal vétkeringését felrisszálják és másrészt a nemzeti öntudat erőfeszítéseit megbénítsák, hogy magukat állítsák előtérbe, mint „világ-megváltó” elemeket, a „felébredt” tömegek reményességét...

Anglia társadalma most megadta erre a választ. Megadta pedig a *titkos választás* eszközeivel, a *munkásmilliók* szabadon működő akaratával, józanul, igazságosan, fel nem ülve a demagógia szólaimainak, — ime, a perdöntő eredmény: a *szociáldemokrácia politikai uralma mártól holnapra megsemmisült.*

A baloldal kortéziája előre megjósolta, hogy ez a választás rendszerváltozással fog járni, hogy MacDonald törekvése, mely Baldwinék oldala mellett a konzervatív gondolat megújulását segítette, a Henderson-féle szociáldemokrácia mindent ellepő hullámba fulladt, hogy az az ország, mely legutóbb is a fontválság következtében kábrándult a régi rend uralmából, most egyszerre átcsap a szélsőbaloldal vizeire... és mindennek éppen az ellenkezője történt. Az angol munkások milliói, kik egyszer már megkóstolták a Henderson-vágásu politikát és rájöttek arra, hogy ez a politikai, társadalmi és közgazdasági irány, mely jelszavak ígéretével nem a kibontakozást egyengeti, de egyenesen az összeomlásba taszít, a tegnapi választás eredményében történelmi erejű utirányt szabott az egész világnak.

Ez az utirány nem jelent visszafeloldást. Amikor Anglia aláhúzza a *konzervatív* párt igazságát, e megsemmisítő győzelem át a jog és az erkölcs, a lélek s a becsület örök törvényét igazolta. Ez azt jelenti, hogy meg kell a régi keretet tartani, csak ezen a bázison épülhet fel a jövő, de ugyanakkor egy szóval sem igazolja a régi kor büneit, bizonyos vonatkozású maradását s elsősorban az olyan irányu politikát, mely elzárkózik az *okos szociálisták korszerűségét* jelentő elvei elől. A konzervativizmust csak a szabadkőmíves-liberálisizmus szótárában jelölik „maradtság”-nak. A

konzervativség legelső kritériuma, hogy a régi keretek, eszmények, jogi tradíciók és erkölcsi törvények tiszteletben tartása mellett éppen a meglevő kereteket a mindenkor fejlődés eleven tartalmával és életerejével telíti meg. Hogy a nemzeti becsület szocialista hőse: Ramsay Mac-

Donald ehhez az irányhoz csatlakozott, hogy munkásmilliók szavazatai is ezt a politikumot vezették diadalra, már magában véve is elég a *konzervatív gondolat* száz százalékos igazolására.

Az angol választás nemcsak a szigetországban döntötte el a bal-

oldal bukását, de vele együtt az európai közvéleményt is felébresztette arra az igazságra, hogy a baloldal jelszavai már nem kellene a tömegeknek s csak egy erő van, mely megválthatja a világot: a krisztusi erkölcs és nemzeti becsület politikája.

Illetékes hely megcáfolta a debreceni egyetem likvidálásáról elterjedt híreket

Dr. Neuber Ede Rector nyilatkozata

Debrecen, október 28.

A szerdai debreceni helyi lapok közleményeire vonatkozólag, melyek a Debreceni M. kir. Tisza István Tudományegyetem likvidálásáról írnak, a következőkben kívánom a nyilvánosságot és Debrecen sz. kir.

város társadalmát megnyugtanni: Illetékes helyről nyert értesülés szerint a Népszövetségi pénzügyi bizottság redukciós követelése sem a debreceni, sem pedig más vidéki egyetemmel szemben külön nem nyilvánult meg, hanem csak nagy

általánosságban redukciós törekvésekre szorítkoznak. Ezek a törekvések pedig főleg személyi és dologi substratumra, de semmiesetre sem az egyetemre vonatkoznak. Debrecen, 1931 október 28. Dr. Neuber Ede sk. e. i. Rector.

A LABOUR PARTY KATASZTRÓFÁLIS VERESÉGE

Példátlanul hatalmas többséget szerzett a konzervatív párt Angliában

A konzervatívok és a kormánytámogató pártok 555, a szociálisták csak ötven mandátumot szereztek

Az angol választás eredménye a nemzeti egység megkapó demonstrációja az egész világ előtt

London, október 28.

Az angol alsóházi választás eredménye a nemzeti kormányblokk az angol választások történetében eddig példátlan arányú győzelmet hozott a nacionalista blokknak. A szocialista és liberális ellenzék legszívesebben hívei sem számítottak a szocialisták ilyen megsemmisítő vereségére. Az új parlament hatszázötvenöt képviselője közül az eddigi becslések szerint ötszázöt-ötszázhuszig tartozik a kormányblokkhoz. Ilyen óriási többsége még egyetlen angol kormánynak sem volt az alsóházban.

Az összes szocialista vezérek kibuktak a választáson

London, október 28.

A pártok állása délután 3 óra 45 perckor (londoni idő). Eddig kihirdettek 597 választást, ezek a következőképpen oszlanak meg: konzervatívok 463, nemzeti munkáspárt (MacDonald) 13, liberális 69, ebből Simon-párti 29, ellenzéki munkáspárt 49, pártokivüli 3, kommunista —, új párt —, tehát kormánytámogató 545, ellenzék 49, pártokivüli 3.

A sajtó megállapítja, hogy az *ellenzék ellérne egy nagyobb atóbuszban*. Maxton, a szélsőbaloldal vezére

csak csekély szótöbbséggel menekült meg a vereségtől. Fokozza a szocialisták katasztrófáját az a tény, hogy kibuktak a parlamentből az összes vezérek között a szocialista „árnyék-kabinet” tagjai is. MacDonald valószerűleg holnap a királyhoz megy kihallgatásra, majd tanácskozní fog miniszter társaival és a pártvezérekkel.

A Reuter-iroda levelezője szerint washingtoni körök attól tartanak, hogy a nagy konzervatív többség a vámvédelem irányzatát juttatja diadalra. Az angol vámvédelem washingtoni felfogás szerint súlyosan károsítja Franciaország hatalmas luxusiparát.

Seahamban MacDonald 28.978 szavazatot kapott. A szocialista ellenzéki csak 23.027, a kommunista pedig 677 szavazatot kapott. A többségi rekordot Brighton két kerületének képviselője érte el. Az egyik a konzervatív Tryon nyugdíjügyi miniszter többsége 62.253, a másik képviselőnek többsége 62.041. Az edinburghi kerületben Graham volt szocialista kereskedelmi miniszter, akit a munkáspárt jövőendő kancelláriának szottak nevezni, megbukott. Ellenfele a konzervatív Thynes 6727 szavazattal győzött. Megbukott Wedgwood Benn, volt szocialista miniszter is. A Kirccaldy kerületben Tho-

mas Kennedy munkáspárti képviselő megbukott és konzervatív ellenfele, Russal 4640 főnyi szavazattöbbséggel győzött. Ifi Arthur Henderson, a munkáspárt vezérének legidősebb fia megbukott és a konzervatív ellenfele, Ewans 5887 főnyi többséggel győzött. Nottingham-i kerületben névezetes győzelmet aratott MacDonald legidősebb fia, Malcolm MacDonald a gvarmatügyi miniszterian államtitkára, aki szocialista ellenfelét 13.554 főnyi többséggel győzte le.

A végleges eredmény

London, október 28.

Este háromnegyed tízkor (közéneurópai idő) a pártok számaránya a következőképen alakult:

Konzervatív 472, nemzeti munkáspárt 13, liberális 70, közöttük 25 Simon-féle, ellenzéki szocialistapárt 50, kommunistapárt 0, újpárt 0, függetlenpárt 3, megválasztottak 608 képviselőt, ebből a kormányt támogató pártokra 555, a szocialistákra 50, a függetlenekre 3 mandátum jut. Még három választási eredmény hiányzik.

Több mint 50 szocialista jelölt elvesztette bánatpénzét, mert nem kapta meg az összes leadott szavazatok egynolcadát.

A lap ára 10 fillér

Mit jelent MacDonaldok győzelme?

A választások abszolút győztese tehát a konzervatív párt. A baloldali pártok óriási veresége egyaránt sújtja meg a szocialista pártot, mint Lloyd George pártirakcióját. A Lloyd George-csoport 2 mandátuma jellemző arra a hangulatra, amely a liberális párt körében uralkodik és amely azt bizonyítja, hogy a liberális pártnak a munkásszakszervezetekkel szimpatizáló része teljesen szétmorzsolódott és a párt tulnyomó többsége a jobboldali polgári táborhoz csatlakozott. MacDonald nemzeti munkáspártja, amely mindössze 28 jelöltet állított, a helyzethez képest aránylag szintén kedvezőnek mondható eredményeket ért el. Az új kormányban természetesen a konzervatív pártnak jut a hegemónia.

A választási eredmény politikai jelentősége mindenekeztől abban áll, hogy a polgári és nemzeti demokrácia blokkja győzött az ipari munkásság érdekeit egyoldalúan aláhúzó szociálpolitikával a védvámrendszer pedig a szabadkereskedelmi gondolatjai szemben.

Az angol pártvezérek nyilatkozatai

London, október 28.

MacDonald miniszterelnök még sajtó megválasztásának kihirdetése előtt kerületéből Londonba repült. A miniszterelnökségi palota előtt hatalmas tömeg lelkes ovációval fogadta a miniszterelnököt, aki a nemzethez intézett szövegében hangzott, hogy a választás eredménye a nemzeti egység megkapó demonstrációja az egész világra elbűvöl.

Herbertson keserű hangon nyilatkozott, panaszkodott, hogy a reakciós elemek romboló csapást mértek a munkáspárt, amely súlyos visszaesést szenvedett. Az új parlament a demokrácia kigunyolása lesz és nem fogja visszatükrözni az ország akaratát.

Snowden nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy a győzelem a demokrácia diadala. Nem örül a szocialista párt katasztrófájának, de a szociálisták vezérek maguk okozták ostobaságukkal, gyávaságukkal és rövidlátásukkal azt. Az igazi munkáspárt egykor fel fog ébredni poraiból, új és bátrán vezetők alatt, ha megszívli a szomorú tapasztalatokat, a vereségé használni fog a szociálistáknak.

Sir Herbert Samuel liberális vezér azt mondta, hogy a munkáspárt talán mindörökké megszűnt számottevő tényező lenni. A nemzet visszautasította a szakszervezetek politikáját, a direktóriumot. A választással nagy hatalom jutott a konzervatív vezetők kezébe, akik azonban azt csak mérséklettel és az egyetemes nemzeti nem pedig pártcélokra használhatják fel.

Egy nagy nemzet összetörte a szocializmust

London, október 28.

A newyorki Ewening Post írja, hogy az angol választások óta a világ magasabban hordja fejét mert egy nagy nemzet összetörte a szocializmust. Az új angol kormány védővám politikája csapást jelenthet talán Amerikára nézve, de nyugodtabban kiálthatjuk: Anglia elvetette a szocializmust és bolsevizizmust, a társadalmi rend oldalára állt és ezzel hátrára kötelezte a civilizációt.

London, október 28.

Az a tény, hogy a parlamenti munkáspárt megsemmisítő vereséget szenvedett, a legmélyebb benyomást keltette a közvéleményben és a lapokban. A radikális Star azt írja,

Szólítunk minden mennyiségben porosz szén pótlására **Salgótarjáni darabos kályhaszenet**
Schuschitzky János és Tsa. Plac-u. 49. Telefon: 12-4
a Salgótarjáni Köszénbánya Rt. vezérképviselete. Telefon: 12-62

hogy a szocialista pártot a választásoknál a szó szoros értelmében lehangerehették. Az Ewening News szerint Anglia

minden kétséget kizáró módon bebizonyította, hogy átlátott már a szocialistákon és többé nem kér belőlük.

Vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre november 4-én tartja előadását

a Ker. Nemzeti Liga vitasorozatában

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának „Világvilág — magyar válság” téma körében megindított vita sorozatában, amelyet tudvalevőleg dr. Eckhardt Tibor kezdett meg, óriási visszhangot keltő fejtegetéseivel, — a második előadó is méltó lesz a tárgy nagy jelentőségéhez és élethetevő fontosságához. A második előadást ugyanis az élő legnagyobb magyar publicista, vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre dr. országgyűlési képviselő, az „Előőr” főszerkesztője tartja, aki nagy koncepciójú gazdasági és társadalmi programját fogja kifej-

teni, amelyet teljesen áthat kivételes tudása és odaadó fajszeretete. Tarna kuruc magyarságának országos nevű képviselője november 4-én, szerdán délután 6 órai kezdettel tartja meg előadását a Déri-muzeum nagytermében. A Ker. Nemzeti Liga elnöksége ezután is meghívja az illusztris vendég tisztelőit és híveit, valamint az érdeklődőket. Külön meghívó nélkül díjtalanul bárki jelen lehet az előadáson, valamint szívesen látja a nemzeti irányzat követőit a Liga elnöksége az előadás után vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre tiszteletére rendezendő vendéglői összejövetelen is.

Ha sikerül telkeket eladni, csatornázzák az egész Dobozi temetőt

(A Debreceni Újság tudósítójától.) A város már régebben elkészítette a Dobozi temető csatornázására és az ott létesítendő vízvezetékre vonatkozó terveket, amelyeket most a kormány is jóváhagyott. Miután a költségeket az ott levő telkek egyrésztnek eladási árából akarják fedezni, a város azonnal hozzá kezdene a munkához, amint néhány telket sikerülne eladni. Ezek eladási árából nemcsak a már beépített telkeket látnák el

csatornával és vízvezetékkel, hanem czekek a létesítményeket megkapnák azok is, akik most vásárolnak telkeket.

Ez a határozat nagyon jó konjunktúrát jelent a Dobozi temetőbeli telkeknek, melyekre bizonyára nagy számmal akadnak vásárlók. A telkekről, az eladási árról és egyéb tudnivalókról a városházán Zsidó József ügyvezetőjében adnak felvilágosítást.

A debreceni csendőrség bravuros nyomozása a kisvárdai trafikbetörés ügyében

Izzalmas hajszá után mind a három betörőt sikerült elfogni

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Október 13-ra virradó éjjel vakmerő betörés történt a kisvárdai nagytrafikban, ahonnan körülbelül 200 pengő készpénzt és több mint 800 pengő értékű levél-, okmány- és törvénykezési bélyegeket, azonkívül kisebb mennyiségű dohányt elloptak.

A betörést reggel fedezték fel és azonnal jelentést tettek a nagytrafik tulajdonosának: Némethy Zoltáné ny. tengerészkapitány feleségének, aki haladéktalanul a csendőrséghez fordult és ismeretlen tettesek ellen megtette a bűnvádi feljelentést.

A kisvárdai csendőrség a betörők kézrekerítésére még aznap reggel megindította a nyomozást, amelybe tekintettel arra, hogy a jelek szerint nagystílű betörők munkájáról volt szó, a debreceni csendőrnagyvezető alosztály is bele kapcsolódott és nekik köszönhető, hogy a veszedelmes tetteseket rövid néhány nap leforgása alatt ártalmatlanná tették.

Mindenekelőtt megállapították, hogy a betörők a szomszéd házból jutottak be a nagytrafik udvarára, ahova a szomszéd ház 5 és fél méter magas faláról egy villanydróthuzal lógott alá. Valószínűnek látszott, hogy a betörők kanuzálás előtt be-

sonnak a szomszédos házba, ahol megvárták, míg a környék elcsendesedik, majd felmásztak az innen könnyen hozzáférhető falra, ahonnan a dróthuzalon ereszkedtek alá.

A nagytrafik udvarán elsőnek a folyosóra nyíló ajtókat feszítették fel, majd még három ajtót nyitottak ki és csak ezután értek a nagytrafik ajtajához, amellyel ugyancsak hamar végeztek.

Az üzlethelyiségben csak azokhoz a betörökhöz nyultak, amelyekben pénz, vagy más értéktárgyat sejtettek. Megfúrták a készpénztárat és a bélyegeket tartalmazó fiókot, majd tartalmukat magukhoz véve az utcára nyíló ajtón, amelyet belülről óvatosan kinyitottak, eltávoztak, a nyomok szerint Apagy község felé. A csendőrök természetesen utánuk eredtek és Apagy községbe érve megtudták, hogy a betörők kocsin menekültek Vásárosnamény irányába. Mire a csendőrök Vásárosnaménybe érkeztek, a betörők innen is eltávoztak, de Vásárosnaményből már autón folytatták útjukat. Utjuk irányát egyelőre nem sikerült megállapítani Közben azonban más nyom is akadt. Nyíregyházán ugyanis elfogtak egy Matolcsi Péter nevű filiszterkereskedősegédet, akinél betörő-

szerszámokat találtak. A debreceni csendőrnagyvezető alosztálytól azonnal csendőröket küldtek Nyíregyházára Matolcsiért, akit kivitték a helyszínre, ahol hosszas tagadás után beismerte, hogy résztvevett a kisvárdai nagytrafik betörésében és Matolcsi László nyíregyházi borbélymester, valamint Asztalos Pál budapesti lakos személyében megnevezte bűntársait.

A nyomozás most már rohamosan közeledett az eredményes befejezés felé. Míg a helyszínen Matolcsi Péter el folytatták a nyomozást, Vásárosnaményben megállapították, hogy a másik két betörő autón Levelek község felé szökött és valószínűleg át akarnak menni az oláh határon. Asztalos Pál, miután a határon nem tudott átmenni, Budapestre szökött az üldöző csendőrök elől. Matolcsi Lászlónak is ez volt a szándéka, de mert nem volt pénze, nem tudta követni Asztalost. Érdekes, hogy az autót is azért bocsajtották el, mert a 28 pengős autószámlát, amit Vásárosnaménytől Levelkig csináltak, csak nagynehezen tudták kifizetni.

Hátra volt még Asztalos Pál, aki egy nappal később Budapesten szintén kézrekerült. A rendőrség fogta el és átadta a debreceni csendőröknek, akik Kisvárdára vitték és két társával együtt lefolytatták vele a nyomozást, amelynek során érdekes adatok kerültek napvilágra Matolcsi László személyét illetőleg. Kiderült, hogy Matolcsi Lászlónak nyíregyházán iólmény borbélyüzlete van és a betöréseket mellékfoglalkozásként üzi. Nappal borotvál, haját nyír, éjjel pedig betörni jár.

A csendőrség a betörők elfogatása után az ellopott értékeket akarták kézrekeríteni, ami azonban nem sikerült. A pénz nagyrésztet elköltették, a bélyegeket pedig Asztalos Pál elfogatása előtt elvette, nehogy bizonyítékul szolgáljanak ellene. Akkor ugyanis még abban a hiszemben volt, hogy társainak sikerült megmenekülni és így, ha ő tagad, vele szemben sem sikerül majd a bizonyítás.

A három nagystílű betörőt tegnap reggel átadták a nyíregyházi ügyészségnek.

Betörők jártak a nyíregyházi evangélikus templomban

Pénteken este a nyíregyházi evangélikus templomban betörők jártak és fellörték a perselyeket. A bennük talált 4-5 pengő aprópénzt magukkal vitték. Azonkívül néhány selyem kendőt is elvittek. Az urvacsoraszűzhoz használt kelyheket — bár elmozdították a helyükről — nem vitték el. A nyomozás megindult.

NAGYSZALLODA
„IMPERIAL”
GRAND HOTEL
Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.
1 perc a Keleti pályaudvartól.
Legmodernabb berendezésű elsőrangú családi szálloda. 152 szoba meleg-meleg folyóvízzel, központi tütéssel, telefonnal, elsőrendű előcsó étteremmel.
Alap igazolt előfizelő 20 százalékos kedvezményben részesülnek.

Tavasztól kezdve 12,000 holdat öntözni fognak a Hortobágyon

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Az Alsószabolcs Tiszai Ármentesítő Társulat már régebben foglalkozott azzal a tervvel, hogy érdekeltége területéről oly módon vezeti le a belvízeket, hogy azokkal a Hortobágy megöntözhető legyen.

A szerdai tanácsi értekezleten Veress Géza tanácsnok bejelentette, hogy Ábrahám András igazgató-főmérnök nála járt és közölte, hogy az ide vonatkozó tervek teljesen elkészültek. A társulatnak ha érdekelt-

sége területéről a Hortobágy Berettyó csatornába akarná vezetni a vizet, akkor egy gát emelést kellene csinálni, ami 2 millió pengőbe kerülne. E helyett azt tervezik, hogy a leveztendő vizet tavasszal a Hortobágyon tárolják és ilyenmódon 12,000 holdat tudnak megöntözni. A munkálatok költsége 300,000 pengőt igényelne, amelyből 200,000 pengőt visel a társulat és a városból 100,000 pengő hozzájárulást kér.

Dr. Vásáry István polgármester ki-

jelentette, hogy szerinte méltánytalan a hozzájárulás iránti kérelem, mert az új terv kivételével a társulat 1,700,000 pengőt takarít meg.

Valószínűnek látszik, hogy a társulat a városi hozzájárulás nélkül is hajlandó a munka elvégzésére. Erre vonatkozólag a sürgős engedélyt már meg is kérte a földművelésügyi minisztertől. Nagyon valószínű, hogy a munkához már a tél folyamán hozzá kezdenek és ez által enyhíteni fogják a munkanélküliséget is.

Akik november 15-ig befizetik összes adótartozásukat kamat-elengedésben részesülnek

A 33-as bizottság tanácskozásai

Budapest, október 28.

A 33-as bizottság szerdán délután Ugron Gábor elnöklésével ülést tartott. Napirend előtt Kenéz Béla kereskedelmiügyi miniszter tájékoztatta a bizottságot a nyersanyag beszerzési kérdésének eddigi állásáról. A kérdés megoldásával hivatalba lépése óta állandóan foglalkozik. Különböző ajánlatok állanak már rendelkezésre, melyek azzal a reménnyel bíznak, hogy a kérdés megoldható lesz.

Áttérve a napirendre, Vargha Imre pénzügyi államtitkár ismertette a hátralékos kamatok elengedésére, illetőleg a befizetendő hátralékos kamatoknak az adók tökéjéhez leendő hozzájárulására vonatkozó rendelettervezetet. Az egyenes adó befolyásának alakulásáról kimutatta, hogy 1931. év első háromnegyedének végén a hátralék 110 millió pengő volt, míg a múlt év ugyanazon negyedében a hátralék csak hetven millió pengőt tett ki. Aból a célból, hogy az adófizetőket ne csak kegyetlen végrehajtási eljárásal, hanem kedvezményekkel is serkentsék az adófizetésre, azzal a javaslattal lép a bizottság elé, hogy azoknak az adófizetőknek, akik összes tartozásaikat 1931 november 15-ig befizetik, a kamatot és a végrehajtási költséget elengedjék. Együttal kijelentette, hogy a kamat-elengedés csak most egyetlen egyszer történik, ezután a legnagyobb erővel szándékozik a be-
hajítások terén eljárni.

Somssich László gróf azt kérte, hogy a kormány a november 15-i adófizetési határidőt december 15-re tolja ki.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök kifejtette, hogy Somssich László gróf indítványához nem járulhat hozzá, mert annak következtében az adófizetés még késedelmesebb lenne, ami az államháztartás menetét kedvezőtlenül befolyásolná. Azokkal a nagyobb adózókkal szemben, akiknél a fizetőképesség hiányzik, a kormány november 15. után a legszigorúbban fog eljárni, sőt névsorukat is közzé fogja tenni.

Schandl Károly azt kérte, hogy azokkal a kisgazdákkal szemben, akik eddig pontosan fizették adóikat, de

Olcsó, izléses

KOSZORUK
Magyar Virágház

Batthyány-utca 6. szám.
Vásárlás TAKARÉKOSSÁGRA is.

most nem tudnak határidőre fizetni, a végrehajtást december közepe előtt ne fogaratosítsák. Eszterházy Mór gróf

Két és félevesi fegyházra ítélték Balassy volt csendőrszázafőt

Budapest, október 23.

A honvéd törvényszék szerdán délután hirdetett ítéletet Balassy László volt százados büntügyében. A honvéd-törvényszék Balassyt két és fél évi sulyos börtönrre ítélte. Ezenkívül 2 ezer

pengő pénbüntetésre és 6 havi hivatalvesztésre, továbbá politikai jogainak ugyaneonyi időre való felfüggesztésére ítélte. A törvényszék a vizsgálati fogsággal másfél esztendő ki-töltöttnek vett.

Kompromittáló vallomásokot olvastak fel a Vay-ügy szerdai tárgyalásán

Budapest, október 28.

A Vay-ügy szerdai folytatásán a két törvényszéki szakértő terjesztette elő a véleményét. A szakértők véleményének lényege az, hogy törtétek szabálytalanságok, nem egy esetben eltertek a fel-tételektől és a kiirástól, azonban a kincstárt lényegesebb anyagi kár nem érte.

Az iratok ismertetése előtt az elnök bejelentette, hogy Adorján Barnabás villamosági vállalkozó tanácskijelölésre jelentkezett. Adorján Barnabást azonnal kihallgatták s a váratlan tanu elmondotta, hogy 1927-ben egy 245 pengős rádiókészüléket szerelt fel a Lítke és Tóth-cég utasítására Szelecsényi miniszteri titkár Margit-kürti lakásán. A számlát a Lítke-cég fizette ki.

A súlyos vallomásra Szelecsényi azzal válaszolt hogy a rádióberendezést apósa lakásán szerelték fel, de az elnök kérdésére ugyanakkor kijelentette, hogy abban az időben az apósánál volt a lakása.

Az iratok ismertetésére tértek át ezután. Felolvasták Lühsdorf Ferenc vallomását, aki Lítke Kázmérral egy cellában ült a vizsgálati fogság alatt. Lítke beismerő vallomást tett előtte. Marton Gábor építés-

vezető tanuvallomását olvasták fel ezután, aki a makói rendőrségi szék-ház építkezési szabálytalanságairól tett vallomást. A tanu szerint Lítke karácsonykor Szelecsényinek és Vaynak pezsgőt küldött. Ezenkívül Szelecsényinek több ízben küldött Lítke vastag leveleket s a levelek azt engedték sejtetni, hogy pénz van bennük. Amikor a tanu a leveleket átadta Szelecsényinek, az zsebre-vágta, anélkül, hogy felhívta volna. Lítkéék egyébként — a tanu szerint — gyakran hangoztatták az irodában, hogy „Vay Kázmér az a bizonyos nagy kutya, akit lekényeztek”. Szelecsényin keresztül.

A felolvasott vallomásokra a vádlottak kijelentették, hogy nem felelnek meg a valóságnak. Az iratok ismertetését esütörtökön folytatja a bíróság.

ÁRVERÉS

Elárvereznek Debrecenben, Pécs-u. 18. sz. alatt 1931 október 30-án d. e. fél 9 órakor 333,40 P-re becsült ingóságokat, u. m. paplanokat, kötött árukat, harisnyákat stb. Debrecen, 1931 szeptember 29-én. Rápolthy János, kir. bir. végrehajtó.

FŐISKOLA

Olasz rendes hallgatója lesz a debreceni egyetemnek

A római „Magyarország Barátai Szövetsége” egyik választmányi tagja, Galdi Giovanni, aki hosszabb tanulmányúton volt Erdélyben, hazautaztában ellátogatott Debrecenben is. A város, de különösen a klinikai telep annyira megnyerte a tetszését, hogy néhány héten belül visszatér Debrecenben és beiratkozik az itteni egyetem orvosi fakultására. Galdi három évet töltött már a római egyetem orvosi karán és most ő lesz a debreceni egyetem legelső olasz rendes hallgatója.

A debreceni egyetem képviselői magát a budapesti Tisza emlékünnepeken

(A Debreceni Újság tudósítójától)
A budapesti Tisza István Társaság mint minden évben, úgy az idén is október 31-én kegyeletos emlékünnepeket rendez. Tisza István gróf emlékére. Ez alkalomból a debreceni Tisza István-Tudományegyetemről Dr. Neuber Ede rector magnificus részvételével tanári küldöttség képviseli, amelynek tagjai dr. Sz. Kun Béla, dr. Forneth Béla, dr. Kovács Andor, dr. Huzella Tivadar és dr. Erdős Károly képviselik.

Dr. Neuber Ede rector az egyetem szokásához híven az idén is küldött koszorút Gesztre, amellyel a halottak-napián Szabó István gesztí lelkész fogja megkoszorúzni Tisza István sírját. A koszoru szalagján a következő felírás olvasható: „Nagy nevadónk emlékének a Tisza István-tudományegyetem.”

Véres verekedés a Kassai-uton

Szerdán este könnyen végzetes verekedés történt a Kassai-ut 5. szám alatti ház udvarán. Molnár György 61 éves kovácssegéd valami csekélység miatt összeszólalkozott egy Polgári József nevű cigányzenészzel, aki a szóváltás hevében a zsebében levő két fogantyúval úgy fejbüjtötte Molnárt, hogy ennek három centiméter hosszúságú kirepedt a fejbőre. Molnár kiütözésére elősietett a rendőrszem, akinek a segítségével Molnár bement a mentóaktanyára, ahol beköltözték a sérülését és a saját lábán hazament. Polgári ellen megindult a rendőrség az eljárás.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelt juttatottakat és megváltást szenvedőket, hogy az OFB által Ungváry József és társaitól, Kenyeres Károly és nejétől és Bleyer Móról megváltott és az igényjogosultaknak juttatott ingatlanokra a megváltási ár és járulékaiknak tkvi jelzálogjogi bekebelezésére vonatkozó 42963/1931. Ofb. számú végzés a közígazgatási kiadóhivatalban 15 nap alatt közszemlén van és ott az érdekeltek megtekinthetik.

Debrecen, 1931 október. Polgármester.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér.
Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3., I. e.

Paplanaink - Matracaink

Saját készítmények
Tartósságra készülnek

Kardos László cég.

A város nem ad segílyt az inségakcióból a egyesületeknek

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az inségakció kapcsán több egyesület fordult a városhoz és saját szegényvel részére támogatást kért. Így többek között az Izraelita Nőegylet azt kívánta, hogy a város adion segílyt népkonyhájának fenntartásához. A polgármester kijelentette, hogy egyesületeknek nem ad segílyt az inségakcióból. Legfeljebb azt teheti meg, hogy az egyesületek az összeirt munkanélküliek közül néhányat kiválasztanak és ezeknek e' látást adnak, egy ennyi személy járandóságát vagy annak értékét átadja az illető egyesületnek. Ezzel azt akarják elkerülni, hogy egy munkanélküli két helyről ne kapjon segílyt, miután így is csak a legszükségesebb élelmiszereket tudják nyújtani az ellátandóknak.

Készül az automata telefon

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Több alkalommal foglalkozott már a Debreceni Ujság—Hajdudóld az új postapalota építésével kapcsolatban is a Debrecenben bevezetendő automata telefonrendszerrel. Több mint egy év óta vajdúk ez a kérdés és bár Szegeden és Pécsen már régen megvalósították az automata telefon rendszert, Debrecen ezuttal is kihagyták a sorból. Most végül, hogy meg van az új postapalota, Debrecenre is rákerült a sor. Körülbelül egy hónappal ezelőtt már minden telefonelőfizetőnél felszerelték ideiglenesen a „lárcsú” készüléket, amellyel ugyan nem lehetett telefonálni, de biztatás a jövőre: rövidesen meg lesz nálunk is az automata. Most aztán a bekapcsolás is folyamatosan van és két-három hét múlva már tényleg automata telefonon beszélgethetnek egymással a debreceni előfizetők is. A terv szerint december elsején minden állomáshál be lesz vezetve az automata, amely egy csapásra kiküszöböli a régi rendszerű telefont.

Háromszázötvenketten jelentkeztek fakitermelési munkára

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A munkanélküliek összírása során 352 egyén jelentkezett erdei fakitermelési munkára. Ezek azonban nagyrészt városi emberek és az erdőségi lakosság, a vákáncosok azonban nem igen szereztek tudomást az öszszeírásról, mert egyáltalán nem jelentkeztek fakitermelési munkára. A szerdai tanácsai értekezleten Veress Géza tanácsnok felvetette azt a gondolatot, hogy ezeket a kisembereket, földműveseket, vákáncosokat is részesíteni kellene az erdőtermelési munkában, miután ezek a rossz termés következtében igen nehéz helyzetben vannak.

A polgármester kijelentette, hogy a munkahelyeket elsősorban a munkanélküliek számára kell fenntartani, azonban ha ezek nem állnának munkába kellő számmal, úgy a vákáncosokat és az erdőn lakó kisembereket is alkalmazni lehet.

Nem szállítják le a városi bérházakban a lakbéréket de elegendik a lakóknak a vízdíjat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Rakovszky-utcai bérház lakói bérleszállítást kérelemmel fordultak a polgármesterhez. A szerződésük január 1-én lejár és így azt szeretnék, hogy januártól olcsóbb áron adják bérbe nekik a lakásokat.

A tanácsai értekezlet nem járult hozzá a bérleszállításhoz, azonban ehelyett megengedte, hogy a két bérház lakói ne fizessenek többé vízdíjat. A lakóknak nyolc napon belül nyilatkozni kell, hogy a lakásokat megtartják-e, mert különben a város azonnal intézkedik a lakások bérbeadása iránt.

A többi kislakásos bérházak lakói közül már többnek november 1-én

lejár a szerződése. Ezeknek a házaknak lakói már nyilatkozatot adtak, hogy a régi feltételek mellett megtartják a lakást. Csakpán néhányan voltak, akik most utabb bérleszállítási kérelmet nyújtottak be. Ezt azonban a város elutasította, miután létrejött jogügyletet nem akar megváltoztatni.

A méltányosság elve alapján azonban az Attila-téri, Hajnal-utcai és Szoboszlói-uti bérházak lakóinak is megengedi, hogy a jövőben ne fizessenek vízdíjat.

Az összes kislakásos bérházaknál ez 8000 pengő bevételt elmaradást jelent.

A bíróság felmentette a nagyerdei vadórt, aki rálőtt egy bagoly-vadászra

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A múlt év november elsején könyvnyen végzetes szerencsétlenség történt a debreceni Nagyerdőben, ahol Ambrus István vadór teljesített szolgálatot. A vadórnek feltűnt, hogy az erdei ragadozó madarak garázdálkodnak az erdőben és ezért egy bagolyt fogott és ezt láncsal rálőtte egy hatalmas pónóra. November elsején a délutáni órákban lesben állott és figyelte a helyzetet. Közben észrevette, hogy a bagoly felé csapatostól röpködtek a ragadozómadarak és a fegyveréből többször rájuk lőtt és sikerült is néhány sást és keselyűt leterítenie. Ezután bemert a kis örházba és lepihent. Egyszerre egy lövést hallott és a következő pillanatban már kint volt a fák között és figyelte, hogy ki adta le a lövést. Észrevette, hogy a bagolyállvány közelében egy ember áll és ugyanebben a pillanatban az állványhoz lánccal bagoly lezuhan. Oda-sietett és egy embert pillantott meg, aki — mint később kiderült — úgy lőtte le a bagolyt, hogy a golyó még a tartó vasláncot is elszakította és a bagoly így eshetett le.

A vadór odament az emberhez, Bogár Jánoshoz és felszólította, hogy igazolja magát. Felmentette előtte azt is, hogy nem szabad vadorzást elkövetni, mert ezt a tör-

vény szigorúan bünteti. Erre Bogár nevetve válaszolta, hogy ő nem vadorzott, hanem csak baglyászott. Az igazoltatási felszólításnak viszont nem volt hajlandó eleget tenni, hanem késsel rohant a vadórnek. Ambrus erre megtöltötte a puskáit és töltött fegyverrel figyelmeztette Bogárt. Ez még erre sem állott meg, mire a vadór azzal a szándékkal, hogy kilővi a kést Bogár kezéből, rálőtt. A golyó azonban célt tévesztett és Bogár bal vállába fúródott. A súlyos sérülés következtében Bogár Jánost még ma is kezelik a debreceni klinikán.

Ambrus István ellen szándékos emberölés büntetnének kísérlete címen indult meg az eljárás és ügyeszerdán került a debreceni törvényszékben a dr. Jeney Sándor elnökelete alatt működő büntetőtanács elé. A főtárgyaláson Ambrus azzal védekezett, hogy ő csak övédelemből használta fegyverét és nem akarta megsebesíteni Bogárt, hanem csak a kést akarta kilőni. Ezzel szemben Bogár terhelő vallomást tett. Mint-hogy a bíróságnak nem állott rendelkezésére kellő adat Ambrus Istvánnal szemben, a törvényszék felmentette a vád alól. A felmentő ítélet ellen úgy a királyi ügyész, mint a sértett Bogár János fellebbezést írtentett be az ítélőtáblához.

Egy orosz orvos irgalomból megmérgezett 40 gyógyíthatatlan beteget

A negyvenedik gyilkosság után ciankáléval megmérgezte magát

Krakko, október 28.

A krakkói Illustrowany Kurver Codzienny egyik legutóbbi száma moszkvai hírt közöl, amely szerint meghalt ott egy Kukow nevű orvos, akit rendkívül ügyes diagnosztának ismertek. Erre tekintettel nagyon jól ment a sora és nagy népszerűségnek örvendett. A halála Moszkvában nagy meglepetést keltett s ez csak megnövekedett, mikor nyilvánosságra került az a levele, amelyet az ügyész címre hátrahagyott.

E levélben dr. Kukow a következőket írja:

„Arról a tényről, hogy ciankáléval végzek magammal, tudomást szerez Ön e levelem nélkül is. Az autó-

mon a következő szavakkal hagytam egy cédulát: „Bűnömért megbüntettem önmagamat.” Kénytelen vagyok azonban Önnek bizonyos felvilágosítást adni: egy pár évvel ezelőtt megjelent nálam R. professzor felesége és a felső ajkánál érzékeny fájdalommal panaszkodott. A vizsgálatnál megállapítottam azon egy kis sebet, amelyet gyanusnak találtam. Kihallgattam az asszonyt és megkértem, hogy mutassa meg az ajkfestékét. E kozmetikai szer vizsgálata-nál kitént, hogy lózsíról volt előállítva. Ez abban az időszakban történt, mikor a nép éhínségben szenvedett és lóhussal élt. Az ajkfestékben takonykór baktériumok voltak. Mint

ismeretes, ez szörnyű betegség, megkaphatják az emberek is és lefolyása majdnem mindig halálos.

R. professzor feleségének látogatása után megkértem az urát, hogy jöjjön el hozzám és feltárva előttem a valót, egy tanácsot adtam neki, amelyet ő meg is hallgatott. R. professzor azonnal hazament és ciankáléval adott be a mítsem sejtő feleségének. Mikor R.-né meghalt, szívszélhűdéssel állítottam ki a halotti bizonyítványt. R. professzor nincs már az élők sorában, ezért ezeket a részleteket bátran felfedem, mert már nem árthatok neki.

R.-né esete azt a gondolatot támasztotta bennem, hogy ugyanannyi járjak el mindazon betegekkel szemben, akik nálam keresnek segílyt és gyógyíthatatlan betegségben szenvednek. Ezen az úton akartam őket mentesíteni a hosszú betegség szenvedéseitől és a nehéz haláltusától. Ekkor kezdtem a gyógyíthatatlan betegemet mérgezni s a halál órául minden esetben hamis adatokat írtenttem fel.

Az öngyilkosságot, amelyet kis idő múlva elkövetek, magamra veti súlyos bűnnek tekintem. Elítéltem magamat és az ítéletet magam hallom végre. Akarja tudni miért? Egy pár nappal ezelőtt egy B. Natasa nevű betegem minden külső látszat szedtet szívgörcsben halt meg, ezzel szemben a valóság az, hogy megmérgeztem. Ez volt a 40-ik gyilkosság, amit elkövettem. B. Natasánál rákot állapítottam meg és tudtam, hogy semmiféle operáció nem segíthet rája. Mikor azonban a halála után felbecsoltam, észrevettem rejtett tévedésemet. Meggyőződtem róla, hogy nem volt az veszedelmes rák, hanem egy elég ártatlan daganat, amelyet könnyven le lehetett volna operálni. Így lettem hát gyilkos.”

Közel 300.000 pengőbe kerül a téli inségakció

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Szerdai tanácsai értekezleten dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok bejelentette, hogy a debreceni inségések és munkanélküliek téli ellátása számításai szerint 295.000 pengőbe fog kerülni. Ezenfelül a fakitermelést az erdőgazdaság, a kötértést pedig a közuti költségvetés terhére végeztetik el.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Kincseshalom-u. 5. sz. alatti házastelek az 1931. év november 1-től 1932. október hó 31-ig terjedő 12 havi időtartamra szabadkézből bérbeadják. A bérbeadásra vonatkozó feltételek a város gazdasági és erdészeti ügyosztályában a hivatalos órák alatt megteudhatók. Debrecen, 1931. október hó 28. Gazdasági Tanácsnok

TAKAREKTÜZHELYEK

egyszerű, diszes és majolika kivilitelben, készen kapható. Tüzhelyek javítását vállalom. NAGY ISTVAN lakatos, Széchenyi-utca 6. szám.

Koszoruk Mindszentre

legizlésebb kivitelben, legolcsóbban beszerezhetők

FARKAS MARGIT

virágüzletében

Arany Bikával szemben.

Hírek

Csütörtök, október 29.

Prot.: Zénó. Kath.: Nárcisz.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Megváltó” Piac-u. 18. — „Aranygyászaru” Kossuth-u. 8. — „Magyar korona” Péterfia utca 10. — „Arany János” Csapó-u. 86. — „Szt. Háromság” Homokkert.

Előfizetőinkhez!

Tekintettel arra, hogy a lap előállítására tetemes költségeket emészt fel, felkérjük mindazon igen tisztelt előfizetőinket, akik hátralékban vannak, hogy a hátralékot sürgősen beküldeni sziveskedjenek. — Postafakarek befizetési lap száma 2478.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban szerdán majdnem mindenütt esett az eső és különösen a délelőtti részekről jelentettek nagy esapadékmennyiséget. Szegeden 30, Baján 25, Békéscsabán 23, Halason 21, Orosházán és Mátészalkán 20 milliméter mérték. Kedden a nappali felmelegedés nem haladta meg seholsem a nyolc fokot, sőt a nyugati határszéleken csak a három fokot érte el. Az éjjeli fagyok megszüntek.

Budapest 28-án délben a hőmérséklet 10 fok Celsius, a tengerszintre átszámlált légnyomás pedig 760 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Boros, esős idő, némi hőemelkedéssel.

— Rendkívüli közgyűlés a városban. Debrecen város törvényhatósági bizottsága október 30-án, pénteken délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tart, amely a létszámnapaszítás, a munkanélküliek segélyezése, a közúti költségirányzat és a szükségadók elszámolásának ügyét tárgyalja. Pénteken délelőtt 10 órakor a kisgyűlés ülészik.

— Egy elkésett miniszteri intézkedés a költségvetés körül. A város törvényhatósági bizottsága engedélyt kért arra, hogy október 15. helyett november 19-én terjeszthesse fel a költségvetést miniszteri jóváhagyásra. A miniszter most október végén közölte, hogy a kérelmet nem teljesítheti és ragaszkodik hozzá, hogy a költségvetést október 15-re terjesszék fel. Miután október 15. már elmúlt, a költségvetés pedig még mindig nincs kész, a város azt mégis csak november közepén fogja felterjeszteni.

— A Tiszántúli Szépművészeti Céh rendkívüli közgyűlése. A Tiszántúli Szépművészeti Céh, alapszabályának jóváhagyása után, 1931. évi november hó 9-én, hétfőn délután 5 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Beszámoló a Céh működéséről. 2. Költségvetés, zárszámadás, felmentés. 3. Esetleges indítványok, (melyek irásban a közgyűlés előtt hat nappal nyújtandók be a főtitkárhoz. 4. Tisztújítás.

— Jóváhagyták a Zander-vizgyógyintézet bérbeadását. Megirtuk már, hogy három debreceni orvos ajánlatot tett a város Zander-vizgyógyintézetének bérletére. Az orvosok évi 3700 pengő bért ajánlottak fel. A polgármester most hozzájárult ahhoz, hogy a három orvosnak a vizgyógyintézetet 1935 januárjáig bérbe adják.

— Megfeleltek a városi öntözésbiztosítást. Debrecen város közgyűlése határozatot hozott, amely szerint kívánja, hogy a városnál bevezessék az öntözésbiztosítást. Most ez ellen felelősség érkezett be, melyet Springer Emil, Hartl Sándor és Nagy Lajos szocialista bizottsági tagok irtak alá. A polgármesteri értekezleten meggyeztek, hogy nagyon különös, miszerint épp ezek az aláírók védik a biztosító intézetek érdekeit a várossal szemben.

— Vastagh-féle képkiallítás november 1-ig meg lett hosszabbítva, Hatvan-u. 1. sz. alatt. A nagy érdeklődésre való tekintettel vasárnap estig nyitva lesz a Vastagh Gyula képkiallítása és tegnap új festmények érkeztek Vastagh György és Gézától „Enyelgés” című és egy „Nyugvó oroszán”. Innocent-től „Merengés” és „Hollandi leány”. Pos-tól „Hollandi leány” és „Olvasó nők”. Bauer miniatűrök, Pállya Cel-től és még több jeles festőművésztől több elsőrangú alkotás frissíti fel, e nem mindennapi gyűjteményt. Belépődíj nincsen, az árak mérsékeltek és előnyös részletekben is fizethetők. Ne mulassza el senki annak többszöri meglátogatását.

— Odaltették a város koronázási ösztöndíját. Debrecen város az ugynevezett koronázási alaphól minden esztendőben nagyobb ösztöndíjat ad tehetséges képzőművész növendékeknek. Most két alapítványi hely üresedett meg, amelyre hárman pályáztak. A polgármester a szerdai értekezleten az alapítványi helyeket Iványi Jolának és Szaplonczay Evának ítélte oda. A Ferenc József-alapítvány ügyével is foglalkozott a tanács értekezlet és úgy határozott, hogy azon meghagyja az eddigi ösztöndíjasokat, csupán azt közli velük, hogy január elsejétől — tekintettel a takarékosági bizottság határozatára, — az ösztöndíj összege csökkenni fog.

— Mentő orvosi tanfolyam. A tűzoltóság bejelentette a városnak, hogy november 1-én szigorlóorvosok részére mentő tanfolyamot rendez. Üresedés esetén azokat veszik fel mentőorvosi szolgálatra, akik ezt a tanfolyamot elvégezték.

Mindszentre tartós, izléses preparált koszoruk már 6 pengőtől „Rózsa” virágcsarnokban, Piac-u. 22.

— Egy nyomorgó cipőtisztító kérelme. Márton József cipőtisztító, aki borzalmas nyomorúságban van, súlyos operáción esett keresztül, napok óta nem evett, ezután kéri a jósziu emberek segítségét. Adományokat nyújt az Debreceni Ujság kiadóhivatala, Kossuth-utca 3., földszint.

— Szervezkednek a frontarcosok asszonyai. A frontarcosok nagyarányú társadalmi szervezkedése szociális vonatkozásában újabb állomáshoz ért el. Czeller Károly ny. alezredes feleségének kezdeményezésére női csoportok alakulnak és pedig a frontarcosok női hozzátartozóiból és a szövetség női pártoló tagjaiból. A frontarcos pártoló női csoportok céljuknak tekintik a hadiözvegyek, hadiárvaik, valamint nyomorúságba jutott frontarcosok családtagjainak támogatását. Erőteljes akciókat indítottak a szegénysorsu frontarcosok karácsonyestéjének megrendezése érdekében. A karácsony-estén társadalmi uton összegyűjtött természetben segítséget kívánnak nyújtani a rászoruló frontarcos hozzátartozóknak. A frontarcos női csoport első értekezlete október 29-én d. u. 4 órakor lesz Budapesten, Podmaniczky-u. 45. II. 25. sz. alatt levő helyiségben, ahol minden hét csütörtökjén délután 4-től 7-ig rendes hivatalos órák fognak tartani.

— A debreceni Orvosegyesület október 29-én csütörtökön délután 6 órakor a belklinikai tantermében tartja I. tudományos ülését a következő tárgysorozattal: Bemutatás: Bodnár Tibor: Spina bifida ritka szövődésű. Jáki Gyula: Elephantiasis cruris. Előadás: Arvay Sándor: Az ovarialis hormon hatása a gázcserére.

— Szent Antal Élete és Csodái című világhírű filmalkotás bemutatása a Meteor mozgóban november 3-án, 4-én és 5-én est 6 és 8 órakor, rendes helyekkel.

— Új férfikar-szerzemény. A jászberényi 5. honvédezzel kebelből kiinduló kérésre Benke Tibor, a Tiszántúli Szépművészeti Céh titkára Horthy Miklós Kormányzó névnepjára imaszert, gyönyörű költeményt írt, amelyet P. Nagy Zoltán, a városi zenekari igazgatója, hírneves komponistánk zenésített meg és tett le férfikarra. A hatalmas kórus partitúráját az ezred terjeszti fel a kabinetirodához jóváhagyás végett.

— Nem lesz salakjárda a Kishegyesi úton. A kishegyesi-úti lakosok beadvánnyal fordultak a városhoz és kérték, hogy részükre csináltasson salakjárdát. Tekintettel a nehéz pénzügyi helyzetre, a polgármester a kérelmet elutasította.

— Tolvaj a Thaly Kálmán-utcában. Grímberger Zoltán magántisztviselő tegnap délelőtt feljelentést tett a rendőrségnek, hogy Thaly Kálmán-utca 8. számú házában lévő lakásáról valaki két öltöny ruhát ellopott. Kára 100 pengő. A lopás ügyében a rendőrség a nyomozást megindította.

— B. Vattay Margit táncintézetében tanfolyamokra beiratkozás egész nap. Minden vasárnap este 8—12 óráig osztánc. Kossuth 11.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasságok: Fogarasi Lajos ácssegéd—Szabó Mária. Balázs Mátyas fű.—Nagy Piroška. Király Imre gazdálkodó—Csire Piroška.

Születések: Főrián Lajos cipészmeister leány Katalin. Molnár Sándor gazdálkodó leány Katalin. Szabó Ferenc fű. leány Julia. Szabó Ferenc fű. leány Hona. Varga Gábor asztalos segéd fia Ernő. Rézmovics Mendel tollkereskedő fia Dezső.

Halálozások: Hegedűs Istváné Oláh Julia ref. 82 éves Arany János-u. 24. Fried Simon izr. 69 éves Piac-u. 22. Veres Lajos ref. 36 éves Tűnőcs-utca 67.

— A hentes- és mészárosüzletek zárórája. A hentes- és mészárosüzletek november 1-től november 15-ig vasárnaponként reggel 7 órától délelőtt 10 óráig tarthatók nyitva, míg a november 15-ike utáni vasárnapokon március 15-ig az üzletek egész vasárnapon át zárva tartandók.

— Iparos szakosztályi ülések. A debreceni ipartestület hentes szakosztálya október 30-án, pénteken este felnyolc órakor az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: A hatóság átirata husárusítás tárgyában; a mai helyzet ismertetése iparunkban és egyéb fontos ügyek.

KÜLFÖLDI BÉLYEG

újdonságok 239 foto tisztelek, filmek

SPRINGER

papír- és fotócékek üzletében.

— Ingyen német tanfolyam nyílik a KIE-ben, melyen résztvehet minden 16 éven felüli fiatalember. Jelentkezni lehet a KIE titkárnál naponta reggel 9-től este 10 óráig, Ferenc József-ut 7., I. em.

— Kerékpárvezetőket találtak a gyermekmenhely mögött. Tegnap délelőtt a rendőrségre beszolgáltatott két leszerelt kerékpárvezető, melyek a gyermekmenhely mögött lévő fás-bozótól kerültek elő. Megállapították, hogy mind a két kerékpárvezető lopásból származik. Az egyik, amelyikről a nyeret és a kerekeket szerelték le, Jónás László klinikai alkalmazott volt és néhány nappal ezelőtt lopták el tőle. Hasonló körülmények között tünt el a másik kerékpárvezető, illetve kerékpár is, amelynek tulajdonosát még nem ismerik. A rendőrség a tolvajok kezrekerítésére megindította a nyomozást.

— Előléptetés. Csillagok, paszományok, zsinórzatok beérkeztek Kulesár Imre és Fraihoz. Keztyük, belésárak raklára.

Szörmebundák kijavítását, utalókítását olcsón vállalom. Kész bundák, prémőrök nagyválasztékban KÖVÁRY szűszmester József kir. herceg-utca 3. szám

HIRDETÉNY

Az 1929. XXX. t.-c. 23. §-ának 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a f. évi október hó 30-án — pénteken — délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdetéslistájában ki van függesztve.

Debrecen, 1931 október 28. Dr. Vassary István sk. polgármester.

3 szobás

előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Garay-utca 26. Ertekezhelni: déli fél 1 és fél 2 óra között.

Ma, csütörtökön

az URANIABAN Marokkói kávéház

Előfizetőink és olvasóink féláron nézhetik meg a fenti sláger filmet az itt lévő szelvények beváltása ellenében.

<p>„DEBRECENI UJSÁG” Féláru-jegy váltására jogosít. Egy személy részére az Uránia Október 29-iki bármely előadásra. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor.</p>	<p>„DEBRECENI UJSÁG” Féláru-jegy váltására jogosít. Egy személy részére az Uránia Október 29-iki bármely előadásra. Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor.</p>
--	--

SPORT

Debrecenben játszó vasárnap a Kispest-Bocskay mérkőzést

A kispesti pályán vasárnap. Minden napján, mivel a pálya a temető szomszédságában van, tilos a futball. A Kispest tehát fel akarta cserélni pályaválasztó jogát, de a jobb tavaszi lyaválasztó jogát, de a jobb tavaszi terminus reményében a Bocskay azt az ajánlatot nem fogadta el. Sikertelen azonban olyan megállapodást csinálni, hogy tavasszal is Debrecenben legyen a mérkőzés s így vasárnap már az első találkozás is a Diószegi-úti pályán lesz. A mérkőzés délután 2 óra körül kezdődik.

Befejezést nyert a Markos-ügy

Mint ismeretes, Markos Imre, a Bocskay temperamentumos balszélsője a Bódy-féle afférjával kapcsolatosan szerződésbontási kérelemmel fordult a Plaszhoz. Miután azonban érdemileg tárgyalták volna az ügyet, — Markos kibékült Bódyval s így visszavonta a Bocskay ellen beadott szerződésbontási kérelmet. Sikertelen tehát az ügyet simán elintézni s így semmi akadályja annak, hogy Markos továbbra is a Bocskay színeiben futballozzon.

Ujpest a zöld asztalnál szeretné visszaszerezni a vasárnap Debrecenben hagyott pontját

Ujpest vezetősége megövtá a vasárnap lejátszott Bocskay elleni mérkőzést azon a címen, hogy a Bocskay felüggasztás alatt játszott vasárnap a testnevelési adó be nem fizetése miatt. Az óvás befutott a szövetségbe, hol azonnal vizsgálatot indítottak a Bocskayra nézve esetleg kellemetlenné válható ügyben. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a Bocskay szabályszerű időben felküldte a fizetést igazoló nyugtát, a posta azonban csak szerdán kézbesítette illetékes helyre s ez okozta a zavart.

Ujpest most már csak a postával szemben feszegeti a dolgot, hogy miként lehet egy 24-én feladott levelet csak 28-án kézbesíteni. A Bocskay mindenesetre tisztán áll a dologban s így az Ujpestnek nem fog sikerülni a pályán elvesztett pontot a kényvelmevebb zöld asztalnál visszaszerezni.

A végső szót a szövetségben a jövő kedden fogják kimondani, a melyre azonban Debrecenben a legnagyobb megnyugvással lehet tekinteni.

Ma, csütörtökön Ujpesten

kerül lejátszásra az Ujpest—Sabária között I. ligabajnoki mérkőzés.



A budapesti rádió csütörtöki műsora:

D. e. 9.15: Hangverseny. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Vizálsjelentés. 12: Déli hangverseny az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — Közben 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizálsjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4.10: Pontos időjelzés, időjárás és vizálsjelentés, hírek. 5: A m. kir. földmívelésügyi minisztérium rádióeladás sorozata. Pernecky Béla dr.: „A gazdasági munkavállalók kötelező balesetbiztosítása”. 5.30: Teleki Sándor magyar nótákat énekel Rigó Jancsi és cigányzenekarának kíséretével. 6.30: Angol nyelvoktatás. 7: Házi tüzelőberendezések kiállítása. 7.30: Operatársulatok a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában. 8.45: A rádió külügyi negyedórása. 9: Fehér Ilonka hegedűművész hangversenye. 9.45: Schubert dalok. Utána kb. 10.20: Időjárásjelentés. Majd Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye.



Jótekonycélu matiné rendez a jövő hónapban a Debreceni Szinpartoló Egyesület

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni Szinpartoló Egyesület a múlt nap elnöki tanácsi értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a legközelebbi évi közgyűlést november nyolcadikán, vasárnap tartja meg az egyesület a városháza tanácstermében. Amennyiben a tagok kellő számu megjelenése miatt a közgyűlést nem lehetne megtartani, úgy november tizennyolcadikán a megjelent tagok számára való tekintet nélkül fog lezajlani a közgyűlés. Ennek elhatározása után az elnöki tanács tudomásul vette Kardoss Géza szinigazgatónak azt a bejelentését, hogy november hetedikén a Csokonai-színházban fővárosi művésznők és művészek közreműködésével Puccini örökbecsű operáját, a „Pillangó kisasszonyt” fogja műsorra tűzni. A szinpartoló egyesület ez alkalommal a meghívandó operaházi tagok fellépési díjához megfélelő öszszeggel hozzájárul s előadás után — az elnöki tanács határozata értelmében — az Ujságíró Klubban a vendégszínészek és a debreceni színház tagjainak és a hírlapírók tiszteletére vacsorát rendez.

Ezután a korábban tervezett nagyszabású matiné ügyét beszélték meg az értekezleten, amely a legnagyobb örömmel vette tudomásul Perjessy Mihály elnöknek azt a bejelentését, hogy a matiné kérdése most már teljesen megoldottnak tekinthető. Ugyan-

is az elnöki bejelentés szerint az elnök felkérése folytán a matiné való közreműködésüket vitéz Sipoš Árpádné, Bányászó Wolff Gitta és vitéz Kolosváry-Bocsa Mihályné Voith Ilona is megígérték s azonkívül a Pirilauer-kvartett is határozott ígéretet tett a matiné való szereplésére. Együttal sikerült megnyerni a szereplésre Kardoss Géza szinigazgatót, Könyves Tóth Erzi szinművésznőt és a debreceni szinpartulat egyik férfi tagját is. A matiné november 22-én délelőtt tizenegy órai kezdettel lesz a városi zenekola hangversenytermében s annak tiszta jövedelmét a szinpartoló egyesület az árva és szegény iskolás gyermekek részére fogja fordítani a karácsonyi ünnepeken rendezendő szinjelöladás költségeinek fedezésére.

Végül elhatározta az értekezlet, hogy a színház befogadó képességének emelése céljából az első emeleten, de esetleg a földszinten is olyan átalakítást fog eszközölni, amelynek következtében a szinpartulat szemben levő páholyok helyén olcsóbb erkélyülések lennének. Az értekezlet azzal is megbizta az elnökséget, hogy a Szabad Egyetem elnökségével és a Csokonai-színház igazgatóságával kísérlejen meg olyan megállapodást létrehozni, amely szerint a szabad egyetemi előadások és a szinpart drámai darabok között bizonyos kapcsolat létesüljön.

SZINHÁZI MŰSOR:

Oktober 28-án, szerdán: d. u. 3 óra-kor: **Feketeszáru cseresznye**, ifjúsági előadás. Kardoss Géza felléptével. — Este 8 óra-kor: **Vihar a Balatonon**, operett.

Oktober 29-én, csütörtökön: d. u. 3 óra-kor: **Feketeszáru cseresznye**, zónaelőadás, Kardoss Géza felléptével. — Este 8 óra-kor: **Vihar a Balatonon**, operett.

Oktober 30-án, pénteken este 8-kor: **Vihar a Balatonon**, operett. Október 31-én, szombaton este 8 kor **Mosoly országa**. (Szűcs László, a m. kir. Opera tagjának vendégfellépt.)

Statárium a Csokonai színházban

A szerdai tanácsi értekezleten Vass Károly főjegyző bejelentette, hogy a Csokonai színházban egyes színészek dohányoznak és veszélyeztetik a tűzbiztonságot. Sziklay főrendező az egyik tüzoltó emiatt fel is jelentette a rendőrségen és megindították ellene a kihágási eljárást.

Miután a polgármester már a múlt évben olyan határozatot hozott, hogy ha még egyszer dohányzásokon kapják a színészeket, felbontja a színházi szerződést, azonnal felcútták a tanácsi értekezletre Kardoss Géza szinigazgatót.

— Tessék tudomásul venni, — mondotta a polgármester, — hogy máttól kezdve felbontottam a szerződést. Ma este már nem lehet előadást tartani.

Kardoss Géza óriási meglepetéssel értesült erről, mert az egész dologról fogalma sem volt. Neki nem jelentették, hogy a rendezője dohányozott. Erre aztán a polgármester is engedett a szigorúsághól.

— Mondja igazgató ur, — kérdezte, — nincs jogában önnek statáriumot hirdetni?

— Dehogynincs! — kapott a szón Kardoss Géza. Aki dohányzik a szin-

padon, vagy az öltözőben, attól elveszük a havi gázsiját a nyugdíjintézet javára. A rendőrség csak 5 pengőre szokta megbüntetni a dohányzókat és azt is lekönnyörgik.

Dohányzási ügy így valahogy jóra jött. Kardoss Géza megígérte, hogy a statáriumot azonnal életbe lépteti. Erre azért is szükség van, mert mint a tanácsi értekezleten óriási derűtlenség közben kiúnt, Sziklay főrendező sem akarta abba hagyni a cigarettázást a tüzoltó felszólítására. Csak akkor engedett, mikor a felesége közbelépett.

A kék bálvány

(Magyar hangosfilm-bemutató a Vig-színház-moziban.)

A debreceni Vig-színház-mozi szerdai előadása valószínűleg ünneppel jelentett a közönségnek: „A kék bálvány” került bemutatásra, a legelső tökéletes és teljes magyar hangosfilm, amelynek nemcsak a rendezése, hanem a technikai kivitele is vetekedik a híres külföldi filmekkel is. A darab szövegét Bónyi Adorján írta, a zenét Angyal László szerezte. A szereplők valamennyien a magyar szinművészet kiválóságai.

A darabon elejétől végig kedves, deút fakasztó humor vonult át, melynek keretében bájos szerelmi történet játszódik le. Az elszegényedett báró, aki kénytelen felöltöni a pincér frakkot, egy bár-mulatság alkalmával utolsó pénzén egy sorsjegyet vesz, amelyet aznap kihúznak a nagy nyeményel: egy amerikai farm hatod részével. Kimegy tehát Amerikába, hogy átvegye a farmot s ugyanakkor összetalálkoztak Nellyvel a multimillió mos bankár leányával, akit sok bonyodalom után végül mégis csak feleségül vesz. Az utolsó pillanatban derül csak ki, hogy a báró rokonsága visszaszerzte az elvesztett vagyont és így semmi erkölcsi akadályja nincsen a boldog házasságnak.

A főszerepet Jávör Pál játsza, aki rendkívül szimpatikus megjelenésével és játékmódorával frappírozta a közönséget. Mellette Gózon Gyula és Gárdonyi Lajos tűnnek ki, akik a humoros epizódokban művészetük legjavát adják és állandó derűtléssel tartják a közönséget. Igen jók a darabban Makláry, Vendrey és Sárosi, Beregi Oszkárnak egészen csekély szerep jutott osztályrészül. A női főszereplő, Rédey Nelly sem hanggal, sem kellő játéktudással nem rendelkezik. Az első teljes magyar hangosfilm főszerepében kár volt őt állítani a közönség elé. Végül a rendezésről kell még megemlékeznünk, amely László Lajos kifogastalan munkája. A kék bálvány a jövő hét keddjéig marad műsoron. (B. L.)

Szinpartulat Hajduböszörményben

Több, mint három hete, hogy Hajduböszörményben tartózkodik Radó Béla igazgató szinpartulata. Estéről-estére új darabokat mutatnak be s minden egyes alkalommal igazolják rátermettségüket, művészetüket.

A színház művész-ozlopai: Radó László, Szokolay Eta, Vértes Károly és László Ibolya már a publikum kedvencei. De nem messze maradnak Hajdu Ica és Erényi Klári sem a közkeveltségben. Pataynak és Pataky-nak szívesen tapsolnak.

Van a színháznak két fiatal tagja, kiknek játéka még nagyon sokat ígér: Besse Miklós és szentkatolnai Lenkey Gyula. Az utóbbi különben a szináz ügyes titkára is. Általában az egész társulatról csak jót lehet mondani. Annál kevésbbé érthető a közönség, mely távollétével tüntet. (sp.)

Mozik műsora

Csütörtök, október 29.

A hétköznapi 5 óras előadások

ménsekélt helyárákkal

VIG-SZINHÁZ | A kék bálvány, az első teljesen magyar hangosfilm.

URANIA | A marokkói kúvéház főszerep. Fifi D'Orsay, Harold Murray

APOLLO | Szünet

MŰVÉSZET

A Zenekedvelők Köre bérleti hangversenyét Guglielmotti hangversenyé nyitja meg november 15-én

Most, hogy közeledik Guglielmotti Anna Mária, a világhírű olasz koloratúrénekeső debreceni hangversenyének napja (november 15), a közönség részéről új roham indult a Zenekedvelők Köre koncert-bérletéért. A titkári hivatal lezárta ugyan a jelentkezést, azonban több üresedés és újabb helyek beállítására révén abban a helyzetben van, hogy néhány bérletet a jobb helyekre még kiadhat. A közönség ezidén, a nagy takarékoskodások és „leépülések” évében különös érdeklődést tanúsít a bérletek iránt, mert rájött, hogy ilyen módon egyetlen, rendes koncert-jegy árértéért hozzájutott, világmárkás, nagy koncert-jegy-hez és még ezt az „olcsóságot” is fizetheti részletekben, tehát megerősítés nélkül elégítheti ki kulturális szükségletét. A Zenekedvelők Köre titkári hivatala minden délelőtt a nagyközönség rendelkezésére áll. A Guglielmotti-koncert napjegyét viszont a Méliusz-könyvkereskedés árusítja. Ezeket a napjegyeket is igen népszerű áron hozzák forgalomba, hogy mindenki számára lehetővé tegyék ennek a rendkívüli zenei eseménynek a megballgatását.

KÖZGAZDASÁG

Gyapjuértékesítés kérdése

Irta: Meissner Károly

Nincsen még egy mezőgazdasági üzemág, ahol a jelenlegi súlyos mezőgazdasági válság olyan rombolást végzett volna, mint a juhtenyésztés terén. Ez a körülmény különben juhállományunk számában is kifejezésre jut, amennyiben hazánkban a juhok száma állandóan csökken. A híres riagyar juhászat elsorvadóban van, az évről-évre romló gyapjuértékesítési viszonyok miatt. A kérdés különösen a Tiszántúlon jelentőségteljes, mert a Tiszántúli egyes vidékének talaj-éghajlata, főleg azonban takarmányozási viszonyai igen kedveztek a juhtenyésztésnek. Vannak a Tiszántúlon vidékek, ahol a juhtenyésztés lehetne egyetlen gazdaságos állattenyésztési üzemág és természetünk kell olyan takarmányféléseket is, amelyeket legmegelőbbben a juhászalm lehet értékesíteni. Sajnos, az illetékes tényezők ezt az állattenyésztési üzemágot távolról sem részesítik abban a támogatásban, mint pld. a szarvasmarha-, vagy a lótenyésztést, pedig az eddiginél feltétlenül nagyobb támogatásban kell részesíteni a juhtenyésztést, mert ellenkező esetben az teljesen tönkremegy, amelynek pedig igen kellemetlen és káros következményei lesznek.

Kétségtelen, hogy megfelelő intézkedésekkel a kérdést kedvező módon lehet rendezni, így pld. a gyapjuvédővám bevezetésével a juhállományunk további számbeli csökkentését nemcsak hogy megakadályozhatnánk, hanem nagyarányú egészséges fejlődéshez segítenénk. A gyapjuvédővám bevezetése indokoltaságának bizonyítására felsorolom az 1930. évi ezirányú statisztikai adatainkat:

Juh- és báránybőr behozatalunk 20.740 q volt, 8.761.000 P értékben; szennyes gyapjuból 9.638 q importunk volt 3.322.000 P értékben és végül félsült, valamint különféle gyapjufonalból 23.531 q-t hoztunk be, amiért 12.799.100 pengőt fizettünk ki. Tehát báránybőrért és gyapjuért közel 25 millió pengőt adtunk ki a külföldnek, akkor, amikor a magyar gazda gyapjutermsét alig, vagy csak igen alacsony áron értékesítheti. Ezen kiváló adatok szerint tehát a behozott félsült és gyapjufonalak összszülya 23.526 q volt, ami 30%-os rendement alapul vétele mellett megfelel 78.453 q-nak, ehhez még hozzászámítva az előbb felütemelt 30.740 q-t, akkor az egész gyapjubehozatalunk mintegy 109.193 q szennyes gyapjumenyiségre emelkedik. A juhállományunk jelenleg 144.040 darab; átlagosan 3,5 kg. a darabonkénti nyírósúlyt alapul véve, az évi gyapjutermsé mennyisége 504.14 q-ra tehető, amely mennyiség tehát kb. a felét teszi ki a külföldről behozott gyapju mennyiségének.

A köztudat szerint a magyar gyapju minősége nem megfelelő és ezért nem lehet védővámot alkalmazni. Ez az állítás rosszindulatú és téves, a valóság az, hogy a hazai földön tenyészített juhok gyapja kifogástalan minőségű (különösen pld. a tiszaháti gyapju volt a multban keresett árucikk.) Tagadhatatlan azonban, hogy vannak bizonyos gyapjufélések, amelyből esetleg nem állítunk elő szükségeselt mennyiségben, illetőleg nincsen minden célnak megfelelő minőségű gyapjunk. Kétségtelen azonban az is, hogy egy-két gyapjuféléstől eltekintve, minden gyapjuféléseget sikerrel lehet hazánkban előállítani és bizonyos, hogy alkalmas védővám segítségével a megfelelő tenyészirány azonnal kialakulna.

Országosan fontos közérdek tehát, hogy külkereskedelmi mérlegünket

terhelő 25 millió pengő — a gyapjuimportból származó — passzív tétele megszüntessük, ami jelenleg azonban csak a megfelelő gyapjuvédővám alkalmazásával érhető el.

Emelkedett a luza és rozs ára a terménytözsden

A készárúvásáron a buza 20—25, a rozs 10 fillérrel drágult, de zárlat előtt már lonyhább volt a piac. A határdelepi piacokon ugyanis 12,14-ről 11,52-re esett a márciusi buza lebonyolításokra. Az a hírt kolportálták a piacon, hogy az Exportintézet, Ausztriát kivéve, szünetelteti egyelőre az export kiajánlásokat. Mivel pedig tegnap bejelentették a bolettának a pénzügyi év végével való megszüntetését, ezzel kapcsolatban az exportirítési ügyéről is a legkülönbözőbb, ellenőrizhetetlen hírek keringtek, amelyek azután a lebonyolításokat eredményezték. A márciusi rozs alig változott, a tengeri tiz fillérrel olesbbodott.

Határdeleli: Buza: december 11,00, 10,84, 78, 60, 63, 60, zárlat 10,42—44, március 12,10, 05, 14, 11,99, 90, 80, 75, 50, 54, zárlat 11,52—54. Róz: december 11,67, 61, 65, március 12,68, 70, — zárlat 12,51—53. Tengeri: május 13,16, 10, 12, zárlat 13,10—12.

Készárúvétel: Buza: tiszai 77 kg 10,80—11,15, 78 kg 10,95—11,30, 79 kg 11,10—11,45, 80 kg 11,15—11,50, tiszai 77 kg 10,30—10,60, 78 kg 10,45—10,75, 79 kg 10,65—10,90, 80 kg 10,70—10,95, fejezm., dtuli 77 kg 10,25—10,55, 78 kg 10,40—10,70, 79 kg 10,30—10,65, 80 kg 10,65—10,90, pestv. 77 kg 10,30—10,60, 78 kg 10,45—10,75, 79 kg 10,25—10,90, 80 kg 10,70—10,95, bacska 77 kg 10,40—10,70, 79 kg 10,60—10,85, 80 kg 10,65—10,90.

A különleges (80 kg) tiszai buza 11,75—12,50 P.

Róz: pestv. 10,90—11,00, egyéb rozs 10,90—11,00, tak. árpa II. 15,75—16,16,00—16,50, tak. árpa II. 15,75—16, felv. sörárpa 19,00—22,50, egyéb sörárpa 17,50—19, zab I. 18,25—19, zab II. 17,75—18, egyéb tengeri 15,75—16, korpa 10,10—10,20, 8-as liszt 13,30—13,75, repce 21,00—22,00, köles 15,00—16,00, lucerna 70,00—75,00, lóhere, ar. 115—125, lenmag I. 22,00—22,50, lenmag II. 21,50—22,00, kék mák 64,00—65,00, Vikt. borsó 20—26, expr. borsó 16—20, fehér bab 18,50—19,50, fűribab 26—31, lencse, kis 25—30, lencse, nagy 36—40.

Valutárfolyamok
Angol font 21,075, Belga 79,15, Cseh korona 16,84—16,98, Dán korona —, Dinár 10,06—10,16, Dollár 568,50—572,50, Francia frank 22,35—22,65, Hollandi forint 230,10—231,90, Lengyel zloty 63,35—64,15, Lei 3,39—3,49, Léva 4,08—4,20, Lira 28,95—29,75, Német márka 135,00—136,00, Norvég kor. —, Osztrák schilling —, Svájci frank 111,25—112,25, Svéd korona —.

Debreceni termény- és takarmányárak
Buza 8,70—8,90 (boletta), rozs —, árpa 13,40—14,00, tengeri ó 14,00—14,50, tengeri új 9,50—10,00, tengeri, csöves 6,80—7,30, lucerna 9,00—9,50, széna 7,00—8,00, szalma 2,00,2,30, kukorépa 2,00—2,30, takarmányrépa 1,50—1,70, fehér tök 2,00—2,30, tenén kg.-ja 40—50 fill., borju 60—80 fillér.

— November elsején véget ér a Hortobágyon a sertéslegettetés. A Gazdasági Egyesület beadvánnyal fordult a polgármesterhez és azt kérte, hogy a disznókat ne kelljen október 31-én visszahajtani a Hortobágyról, hanem engedjék meg, hogy azok november 15-ig kint maradhassanak. A

polgármester a kérelmet nem teljesítette, miután a sok eső következtében a Hortobágy felázott és így a sertések nagy kárt tehetnek a legelőkön.

Vásárok jegyzéke

Október 29-én: Kaposszekcső, Pacsa (sertés vásár nincs). Pé, Zsámbék (sertés vásár nincs). Marha- és kirakodóvásár: Nagyecskány.

Október 30-án: Gyékényes, Vese (sertés vásár nincs).

Október 31-én: Balatonlelle (sertés vásár nincs), Csesztreg (sertés vásár nincs), Villány Zalaapáti (sertés vásár nincs). Marha- és sertés vásár: Szekszárd

November 1-én: Cegléd, Szolnok Ujkécske. Állatvásár: Ráckeve. Kirakodóvásár: Budapest.

November 2-án: Ádánd, Dunaszekcső, Esztergom, Győrasszonyfa, Iszmer, Izsák, Kádorkút, Kéthely (sertés vásár nincs), Kisköre, Lovasbény, Mernye (sertés vásár nincs), Pécs, Sátoraljaihely, Szabadszentkirály, Szerecs, Szil, Tolna. Állatvásár: Balassagyarmat, Dumaföldvár, Eger, Hatvan, Marha- és kirakodóvásár: Nagykapornok. Kirakodóvásár: Ráckeve, Szentendre, Budapest, Szolnok.

November 3-án: Beled, Gödre, Gyula, Iván, Jánoshalma, Karmacs (sertés vásár nincs), Nagykanizsa (sertés vásár nincs), Állatvásár: Szikszó, Tata, Mezőtúr, Simontornya, Soltvadkert (sertés vásár nincs). Kirakodóvásár: Sátoraljaihely, Dunaföldvár, Hatvan, Budapest.

ny, Soltvadkert (sertés vásár nincs). Kirakodóvásár: Sátoraljaihely, Dunaföldvár, Hatvan, Budapest.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár debreceni fiókja megkeresése folytán közhírré teszem, hogy folyó év november hó 4. napján (szerdán) délután 3 (három) órakor dr. Lintner Sándor királyi közjegyző úr irodájában (Piac-utca 44.) közbenjötöm mellett megtartandó nyilvános árverésen egy közizálogul lekötött briliáns gyűrű 800 pengő kikiáltási árral, de szükség esetén azon alul is fizetésben késedelmes adós terhőre és veszélyére a vételár és fényüzési forgalmiadó azonnali készpénzben való felfizetése ellenében a legtöbbet igérőnek el fog adni. Elárverezendő gyűrű megtekinthető az árverés színhelyén az árverés napján délelőtt 11—1 óra között. Bannatpénzül a kikiáltási ár 10%-a kezdemény az árverés megkezdésekor letendő lesz. Debrecen, 1931. évi október hó 28. Vitéz dr. László Béla sk., dr. Lintner Sándor debreceni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara 495—1927 számú rendelvényével kirendelt helyettese.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két szög lapban a Debreceni Újságban és a Debreceni Füzetben Újságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes felfizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 1—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

<p>Levelezés</p> <p>AROMÁS, zamatos kávé! Király Üzletében vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11.</p> <p>Betöltendő állás nőknek</p> <p>Fűlveszek perfect főzőnőt, ki szépen takarít, mos és vasal, hosszú bizonyítványal. Cim a kiadóban. 1275</p> <p>Mindenes szobaleányt, hosszú szolgálattal felveszek. Piac 59., földszint, Szász. 1281</p> <p>Betöltendő állás férfiaknak</p> <p>Saját biciklijével rendelkező férfit alkalmazunk. Cim a kiadóban. 3941</p> <p>Egyes fiut tanulónak azonnal felveszek. Weigandné, fűszerkereskedő, Nyil-utca 79. 3952</p> <p>Kifutó-fiu, 15—17 éves, felvétetik a Függellen Újság kiadóhivatalába.</p>	<p>Butorozott szoba</p> <p>Különbejáratu udvari butorozott szoba 1—2 személynek, — esetleg teljes ellátással kiadó. Miklós-utca 26 3867</p> <p>Különbejáratu utcai butorozott szoba Déri-muzeum közelében kiadó. Cserepes-u. 4. V</p> <p>Butorozott szoba szép csendes udvarban magányos hölgnél kiadó. Honvéd-u. 8. 3955</p> <p>Olesó butorozott szoba kiadó. Bejárati Simonyi-ut 26 —28. közt. 3958</p> <p>Piac-utcán központi fűtéses kisebb szoba, fűtés, világítás, fürdőszoba használatlalt havi 35 pengőért kiadó Cim a kiadóban. 816</p> <p>Butorozott szoba teljes ellátással jutányosan kiadó. — Breuer, Degenfeld-tér 3. sz. 1291</p> <p>Csinosan butorozott utcai szoba uraknak kiadó. Kossuth-utca 61., földszint, balra. 1279</p> <p>Szépen butorozott utcai szoba, fürdőszoba- és zongorahasználatlalt egy-két személy részére kiadó. Püspöki palota, II. emelet, 17. 1177</p>	<p>Kétszemélyes utcai butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán-utca 3. 3980</p> <p>Kiadó szépen butorozott utcai szoba Batthyány-utca 5. szám alatt. 3954</p> <p>Püspöki-palota, földszint 21., butorozott szoba kiadó. 1290</p> <p>Kiadó lakás</p> <p>Kétszoba, konyha, spájz kiadó. Boldogfalva-utca 6. sz. 2037</p> <p>Nyugdíjas urinőnek csendes házbán utcai szoba kiadó. Cim a kiadóban. 952</p> <p>Egy szoba, nagy előszobás lakás, azonnalra kiadó. Cegléd-utca 14. A</p> <p>Kétszobás lakás Kossuth-u. 29. alatt kiadó. Házmester. 3926</p> <p>Kétszoba, üvegverendás családi ház kiadó. Félégyházy Tamás 15/a. 3940</p> <p>Kiadó egy szoba, konyha, kamara gyermektelen házaspárnak. Széchenyi-u. 57. sz. 3949</p> <p>Kiadó 2 helyiségből álló világos pincelakás. József kir. h-u. 30. sz. 3951</p>
---	--	---

Vasárnapra szánt apróhirdetését pénteken adja fel,

mert a szombati ünnep miatt vasárnapi számunk szombaton jelenik meg.

Rossuth-utca 3. szám.

(Földszint. Telefon: 1-41.)
alatt feladott apróhirdetése a Debreceni Ujság-Hajdúföld és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Két utcai szoba
és előszoba orvosi rendelőnek, irodának v. lakásnak alsó konyhával Péterfia 18. sz. kiadó. Butorozva is. Érdeklődni Kölesei 3.

3946

Irodának
alkalmas 3 helyiségből álló lakás november 1-re kiadó. Piac-utca 34. szám alatt. 1183

Modern
szoba, konyha november 1-re kiadó. Zöldfa 4. szám. 3959

Ötazobás
modern lakás és egy üzlethelyiség azonnal kiadó. Hatvan-u. 70. sz. 1288

Háromszobás
fürdőszobás, modern, komfortos lakás azonnal kiadó. Simonffy-u. 40. sz. 1282

Kiadó
éagóladnál két szoba, konyha, istálló, szabad jóságartás, havi 30 P. Értekezni: Telek-utca 13. sz. 1285

Négyszobás
utcai modern parkettes uri lakás azonnal kiadó. Csapó 24. Barna. 3960

Ötazobás
modern lakás, központi fűtéssel, ezenkívül egyszobás garzontekes, fürdőszobával, Simonffy-utca 7. alatt azonnal kiadó. 1278

Ajánlat

KIRALY
kávél mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeldtér 11. szám.

Nagyszemű
magas poszmétek, glycineák, őszi barackok eladók Domokos 24. 3945

Szemüvegek.



növmérők, látsszerek leg olcsóbban Paulo vérsnóbélyegzőkészítő és látsszerkereskedőnél, Batthyány u. 22. 3847

15-20 drb.
marhát teletetésre elvállalok. Hajduböszörmény, Sárosvi Antal, — Tisza István-ut 17. 3959

Bírsalma
kapható Ispotály u. 13. A

Tükrök,
füvegesizolások, foncsorozások legolcsóbban Sipkovitsnál, Nagyvárad-utca 15. Telefon 356. 3825

Oktatás

Héberül
beszélni, írni, olvasni (sefard vagy askenazi) tanítok. Cím a kiadóban. 1283

Gyorsírás,
gépirás olcsó Naményi gyorsíróiskolájában. — Piac-u. 26-b. Állami bizonyítvány. 1479

Üzlet, műhely, raktár

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kis üzlethelyiség
Szent Anna 5. szám alatt azonnal kiadó. — Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hírelintézet, Kossuth u. 3517

Üzlethelyiség
utcai és udvari is kiadó Ferenc József ut (Piac-utca) 70 szám alatt. — Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hírelintézet, Kossuth u. 516

Aranykoporsó

Írta: MARSCHALKÓ LAJOS

27. — Az ember, — folytatta Forgács, — idekint a pusztán ráér, hogy jártassa az esztét. Így aztán megfordult a fejében az is, amit nem mondtam tegnap. A fiatal urnak azért még is csak megmondom, mert úgy látom, a szegény tanítókisasszony halálában jár-kel mindégig.

— Mire gondolt Forgácsi bácsi? — kérdezte fojtott türelmelséggel Gábor.

— Hát csak arra, hogy az álomba az volt, hogy a vért akkor kell kivenni, mikor sűt a tele hold és akkor kell elvinni az ördögnek, mikor hold fogyta van. Amikor nincs egy csep holdvilág se.

— Na, és mi következik ebből?

— Hát csak az, — mondta rá az öreg juhász, — hogy amikor a kisasszony meghalt, aznap tele hold volt az égen.

XXII. FEJEZET.

Este volt mire Galgóczy vissza érkezett a kastélyba. Utközben azt számított, hogy hold fogytáig még teljesen nyolc nap van. Addig aligha sikerül előkeríteni Batty Ilonka gyilkosát. Most már bizonyosra vette, hogy azon az éjszakán, mikor elfogy a hold, valaki újra elindul a Kun halom felé, hogy a véres áldozatot elvigye a babona ördögének.

Azután arra gondolt, hogy az idő mégis csak sürget. A tatárt nyakon kell fogni mielőbb. Nem lehet nyolc napig várni. És talán nem is kell, hiszen ha még több mint egy hét van hátra a váltásdij felajánlására és ha egyáltalában igaz ez a szörnyű legenda, akkor ezt a rettenő vérdíjat most valaki őrzi, magánál tartja. A kifolyt leány vér itt van valahol. Csak éppen meg kell találni.

A vacsoránál legnagyobb meglepetésére régi ismerőst talált az asztal mellett. Szántó Balázs, a kis cvikkeres doktor ült az asztalnál.

— Ni a doktor? — Hogy került ide Ön? — kérdezte vidáman Galgóczy, de a következő pillanatban már megbánta jó kedvét. Szekeres András és Katóka gondterhelten ültek az asztalnál.

— Talán csak nincs valami baj? — kérdezte Galgóczy riadtan.

Katóka felelt.

— István nagyon rosszul van. Idegrohama volt. Teljesen tönkre tette a Batty lány halála.

— Délután valósággal dühöngött, — egészítette ki Szekeres András. Sohasem láttam még ilyenek.

— Nagyon szerethette azt a szegény lányt, — vélte Katóka.

— Nem lesz semmi baj, — vigasztalta a kis doktor. Egyszerű idegrohama volt. Elvégre Pista fronton járt, fogságban volt. Nem is lehet várni, hogy teljesen rendben legyenek az idegei.

— Hát ami azt illeti, — vetette közbe Gábor, — izgalomban nem volt hiány az utóbbi időben.

A kis doktor cvikkere mögül Galgóczy felé pillantott.

— Apropos, — sikerült Önnek valamit megállapítani ebben a különös bűntényben. Ugy tudom, Galgóczy ur valóságos detektív munkát kezdett.

— Sajnos, — felelte Gábor, — egyre inkább rájövök, hogy nem vagyok Sherlock Holmes.

— Nem érdemes kinlődni, — mondta a doktor. Azokat az észleleteket, amiket az eltűnt vérről tettem, közöltem a hatóságokkal is. Egyszerűen kinevették. Azt mondták örült vagyok. A boncolást a család kérésére mellőzték. Befolyásos urak jártak közbe. Hát én bizony nem erőltettem a dolgot. Legyen nekik igazuk. Hiszen lassan már magam is kezdtem azt hinni, hogy bolond vagyok.

(Folytatjuk.)

Kossuth-utca
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kisebb
üzlethelyiséget, vagy üzletrészt keresek, fogalmatlan helyen. Ajánlatok: Főposta 55-ös postafiókba címzendők 1273

Pincehelyiség
világos, új épületben, féregmentes, csak butor lerakározására, — Kölesei-utcaiban november 1-re kiadó. Értekezni Szappanos-u. 22. 3944

Bármilyen
ipari célra alkalmas üzlethelyiség kiadó. Cserepes-u. 1. 244

Piac-utcai
üzlethelyiség november elsejére kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál A

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten két tágas szobából álló lakás, irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923

Kereslet

Megvételre
keresek Debrecen környékén, lehetőleg köves ut és állomáshoz közel jó minőségű, sima felületű, barna homokbirtokot, ca 30 kat. holdat, mely lakó- és melléképületekkel el van látva. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 2193

Nőtlen
debreceni tanjai tanító keres olyan fiatal vagy idős házaspárt, vagy idősöket, sima felületű, barna homokbirtokot, ca 30 kat. holdat, mely lakó- és melléképületekkel el van látva. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 3947

Bolettát
kölesön vagy megvételre keresek. Cím a kiadóban. 1284

Eladó ház

12400 P-ért
vehet csinos házat, négyszobás, fürdőszobás, két egyszobás lakással, redőnyös ablakokkal, 181 öf telekkel, minden közművel, parkirozva. Hadházi-utca nyolc. V. In.

Eladó
vidéki nagyközségben adómentes új ház, jól menő fűszerüzlettel, — két szoba melléképületekkel 2500.— készpénzzel, könnyű banktelherrel. Érdeklődni: Ormosné. Rákóczi-u. 36. sz. 1249

Családi ház
Miklós-utcai részen, banktelherrel olcsón eladó. Cím a kiadóban. 3921

Eladó föld

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold öszvetéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel elad. Tiszántúli Mezőgazdasági Hírelintézet, Kossuth-u. 1377

Telek
Péterfia végénél, kőházhoz harmadik, — parkirozva, szép filigráival eladó. Minden közművel építkezésre rendkívül alkalmas. — Hadházi-utca nyolc. V. In.

Százharminc hold
buzatermő tanyásbirtok Debrecenhez 32 kilométerre, kövesuton 400 pengőjével eladó. Nemes Deszö László, Kuti. 102. 3953

Eladó
25 hold pusztá fekete föld Hajduszávát határában. Ajtó-u. 6. 3956

Eladó
jutányosan Eötvös-utca 59. számú szép családi ház. 3948

Gazdasági eszközök

Eladó
lovak, szekerek, gazdasági eszközök, melegágyi ablakok. Hadházi kövesut 9. km-nél 3824

Eladó ingóság

Gázkályna
olcsón eladó. Megtekinthető a Független Ujság kiadóhivatalában 1171

Egy
45 literes kék zománccos zsiros bődön és egy kétkarikás gázrező eladó. Csapó-utca 22. kerestéputlet, balra. 3951

Egy
keveset használt vas-kályha eladó. Megtekinthető Piac-u. 34. — házmesternél. 871

Gázkályha
olcsón eladó. Megtekinthető a Független Ujság kiadóhivatalában. 1171

Különléle

Mormotabunda
jó állapotban, olcsón eladó. Érdeklődni Pécely-u. 3., délelőtt 9-11-ig. 3948

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. Felelős kiadó: dr. P. JOR GYÖZÖ igazgató. Nyomdavezető: VARGA ENDRE.